

Streszczenie

Działalność człowieka w różnych obszarach życia jest związana z koniecznością wypełniania obowiązków o charakterze prawnym, których niespełnienie jest sankcjonowane przez państwo. Przykładem sankcji prawnych są szeroko obecnie wykorzystywane kary pieniężne, których charakter prawny budzi kontrowersje zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze. Konieczne jest zatem określenie standardów ochrony, jakie powinny zostać zapewnione podmiotowi, przeciwko któremu toczy się postępowanie o nałożenie kary pieniężnej. Przy dokonywaniu analizy tego zagadnienia na przykładzie polskiego prawa telekomunikacyjnego niezbędne jest uwzględnienie regulacji unijnych, gdyż kary pieniężne z PT stanowią przejaw wykonywania unijnych dyrektyw telekomunikacyjnych w krajowym porządku prawnym. Istnieje także potrzeba odwołania się do standardów konwencyjnych, gdyż EKPCz miała istotny wpływ na kształtowanie się systemu ochrony praw człowieka w UE i jako żywy instrument dynamizuje prawa i wolności, wynikające z Karty Praw Podstawowych. Jednocześnie jako umowa międzynarodowa stanowi wiążące źródło praw podstawowych w krajowym porządku prawnym.

W rozprawie szczegółowo przeanalizowana została instytucja kary pieniężnej jako formy sankcji prawnej. Określono jej cechy, funkcje, rodzaje oraz kryteria podziału. Podjęta została także próba odpowiedzi na pytanie, jaki charakter mają kary pieniężne, stosowane w prawie administracyjnym. Następnie zbadano kary pieniężne uregulowane w polskim prawie telekomunikacyjnym. Wnioski dotyczące funkcji i charakteru ogólnie ujmowanych administracyjnych kar pieniężnych skonfrontowano z regulacją przyjętą na gruncie prawa telekomunikacyjnego. Analizowano zakres podmiotowy i przedmiotowy kar, który zaprezentowano z wykorzystaniem autorskiej systematyki tych sankcji. Badaniu poddano także postępowanie w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej z PT i postępowanie kontrolne. Po wyjaśnieniu sposobu rozumienia instytucji kary pieniężnej przeanalizowano pojęcie standardu. Przedstawiono także źródła standardów stosowania kar pieniężnych z prawa telekomunikacyjnego, które wywiedziono z relevantnych regulacji unijnych i konwencyjnych. Przeanalizowana została również interakcja tych źródeł z prawem krajowym, w wyniku czego wykazana została potrzeba uwzględnienia w rozważaniach także standardu konstytucyjnego. W kluczowym fragmencie rozprawy zbadano

relewantne w sprawach o nakładanie administracyjnych kar pieniężnych standardy wynikające z praw podstawowych chronionych na szczeblu unijnym, konwencyjnym i konstytucyjnym, a także sposób ich realizacji w postępowaniu karowym prowadzonym na podstawie PT.

Całość przeprowadzonych rozważań pozwoliła na pozytywną weryfikację hipotezy, że możliwe jest dekodowanie standardów ochrony praw człowieka obowiązujących na poziomie unijnym, konwencyjnym oraz konstytucyjnym, które znajdują zastosowanie w postępowaniu o nałożenie kar pieniężnych przewidzianych w polskim prawie telekomunikacyjnym. Dokonana analiza umożliwiła sformułowanie postulatów *de lege lata* i *de lege ferenda*, dotyczących odpowiedniego poszanowania standardów ochrony praw człowieka w postępowaniu o nałożenie kary pieniężnej z prawa telekomunikacyjnego, jak również rekomendacji dla Prezesa UKE i sądów, których uwzględnienie przyczyni się do właściwej realizacji praw podmiotu, przeciwko któremu toczy się postępowanie karowe.

Analiza zagadnień objętych zakresem pracy została przeprowadzona z wykorzystaniem odpowiedniej metodologii badań. Posługiwano się przede wszystkim metodą dogmatyczną, analizując bogaty materiał normatywny oraz obszerne w tym przedmiocie orzecznictwo sądów krajowych, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Z wykorzystaniem metody prawnoporównawczej zbadano różnice między standardami stosowania kar pieniężnych wywodzonymi z praw człowieka chronionych na szczeblu unijnym, konwencyjnym i krajowym. Pomocniczo wykorzystana została metoda historyczna, która posłużyła do nakreślenia ewolucji kształtowania się określonych praw człowieka w poszczególnych porządkach prawnych.

Tematyka objęta zakresem niniejszej pracy nie była dotąd przedmiotem kompleksowego opracowania w literaturze krajowej. W doktrynie odnaleźć można analizy dotyczące jedynie jej poszczególnych elementów. Z tej też przyczyny, a także z uwagi na praktyczny aspekt opracowania, może się ono przyczynić nie tylko do rozwoju doktryny w przedmiocie zasad stosowania kar pieniężnych, lecz także zwiększyć świadomość stron postępowań o nałożenie kary pieniężnej – w zakresie przysługujących im praw – oraz organów administracji publicznej i sądów – w zakresie ciążących na nich obowiązków i ich złożonych źródeł.